

Toelichting oplossing

Vaak wordt gedacht dat bomen en veehouderij slecht samengaan. Overal ter wereld zijn voorbeelden van landbouwbedrijven die verantwoordelijk zijn voor enorme boskap om ruimte te maken voor intensieve veeteelt. In deze klimaatoplossing wordt de conventionele weidegang van vee op weilanden vervangen door beweiding tussen de bomen. Door verschillende gewassen te verbouwen. Op basis van de Drawdown modellen blijkt dat er een significante netto kostenbesparing door de vermindering van inputkosten plaatsvindt en de relatieve opbrengst van vee significant stijgt.

Bosbeweiding kent vele voordelen ten opzichte van reguliere beweiding methoden:

- **Gezond ecosysteem:** In bosbeweiding worden planten, struiken en bomen gecombineerd met vee waardoor de bodemgezondheid verbetert. Het vee levert mest en bestrijdt onkruid, waardoor bomen minder hoeven te concurreren om water, zonlicht en voedingsstoffen.

- De planten en bomen verbeteren de vruchtbaarheid en waterhuishouding van de bodem, waardoor het land gezonder en productiever wordt.
- **Koolstofvastlegging:** Weilanden die kriskras beplant zijn met bomen, slaan vijf tot tien keer meer koolstof op (zowel in biomassa boven de grond als in de bodem) dan boomloze weilanden.
- **Financiën:** Afhankelijk van het type bosbeweiding kan de opbrengst 5 tot 10% hoger liggen dan die van vergelijkbare boomloze weiden per hectare. Hierdoor is er minder weidegrond nodig. Daarnaast worden er kosten bespaard omdat er minder voer, mest en onkruidverdelger nodig is.
- **Dierenwelzijn & emissiereductie:** Bosweiden bieden bescherming tegen zon en wind en zorgen voor een gevarieerd voedselaanbod. Er zijn ook aanwijzingen dat herkauwers het dieet in bosweide beter verteren en daardoor minder methaan uitstoten.

Project Drawdown

Potentie in Utrecht

Totaal adresseerbare markt

- 66.418 ha niet-gedegradeerd grasland met minimale of matige hellingen. Dit betreft blijvend grasland, tijdelijk grasland, natuurlijk grasland en grasland voor groenvoedergewassen. (CBS)

Plausibel scenario

- Reductie 2030: 0,015 Mton
- Vastlegging 2030: 0,018 Mton

Ambitieuus scenario

- Reductie 2030: 0,058 Mton
- Vastlegging 2030: 0,072 Mton

De emissies uit de landbouw & landgebruik bedragen op dit moment 1,13 Mton CO₂-eq en bestaan voornamelijk uit methaan en distikstofoxide (lachgas), gevolgd door CO₂. Methaan is afkomstig van rundvee en melkkoeien in de vorm van mest en fermentatie. Distikstofoxide is o.a. afkomstig van het gebruik van kunstmest en CO₂ van het energiegebruik van de sector. De provincie Utrecht zet in op een veerkrachtige landbouw die naast voedselproductie ook bijdraagt aan het behalen van de milieudoelen en recreatieve waarde als rust, ruimte en beleving voortbrengt. Duurzaamheid, de relatie tussen stad en platteland en economische rendabiliteit vormen daarbij belangrijke randvoorwaarden.

Technische uitgangspunten oplossing

- De oplossing bosbeweiding heeft de potentie om 2,7 ton koolstof per hectare per jaar vast te leggen. Dit is het resultaat van een globale meta-analyse van Project Drawdown. Tevens zorgt het voor een reductie van emissies doordat deze vermeden worden (afkomstig van mest, fermentatie, grondbewerking en landbouwbodems).
- Bij bosbeweiding gaat de uitstoot van de broeikasgassen methaan en stikstof door, maar deze wordt ruimschoots gecompenseerd door koolstofvastlegging. Drawdown gaat uit van de conservatieve aanname dat emissies niet veranderen bij de omschakeling van conventionele naar bosbeweiding.
- Bij gebrek aan beschikbare gegevens over huidige toepassing van bosbeweiding in Utrecht en over toekomstige projecties, is Drawdown's toekomstige adoptie gebaseerd op lineaire projecties van huidige wereldwijde gegevens over de adoptie van bosbeweiding.

Totaal adresseerbare markt Utrecht

- Het totaal beschikbare land wordt berekend op 66.418 ha en bestaat uit niet-gedegradeerd grasland met minimale of matige hellingen in Nederlands klimaat (CBS).

Scenario's

- De baseline is gesteld op 0% toepassing van bosbeweiding. Hieronder blijven de huidige emissies gelijk.
- Plausibel scenario: 10% allocatie van het totale geschikte land. Hiermee wordt 6.642 ha gealloceerd tot 2030.
- Ambitieuus scenario: 40% allocatie van het totale geschikte land. Hiermee wordt 26.567 ha gealloceerd tot 2030.

Beleidsdoelen & ambities provincie Utrecht

De provincie Utrecht heeft geen expliciete doelstellingen op bosbeweiding. Wel wordt er binnen de eiwittransitie gesproken over het verminderen van de klimaatimpact van de veeteelt. Bosbeweiding kan hier een relevante bijdrage in leveren.

Voorbeeld van bosbeweiding

Het burgerinitiatief Land van Ons is een coöperatie die landbouwgrond koopt voor herstel van biodiversiteit en landschap. Dit doen ze door zich te richten op landbouwgronden en een lange termijnvisie op maat te ontwikkelen voor hun percelen. Volgens Land van Ons zit de sleutel tot biodiversiteit namelijk in onze landbouwgrond en daar kan Land van Ons de grootste meerwaarde bereiken. Op verschillende percelen worden struiken en bomen toegevoegd aan het grasland voor vee.

Bronnen

- CBS: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/>
- Drawdown: <https://drawdown.org/solutions/silvopasture>
- Provincie Utrecht: Landbouwvisie 2018